

Максим Гнетнев,
кандидат юридичних наук, доцент,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького, Хмельницький

Вячеслав Білецький,
кандидат з державного управління,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького, Хмельницький

Сергій Басалик,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького, Хмельницький

ЗАКОНОПРОЕКТНА УВАГА ДО ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З БОКУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ VIII СКЛИКАННЯ

У статті здійснюється огляд та короткий аналіз законопроектів, які розроблювалися Верховною Радою України VIII скликання в період з лютого 2015 року до сьогоднішнього дня.

Розглянуто такі законопроекти (за хронологією реєстрації):

- 1) № 2153 від 17.02.2015 р. «Про внесення змін до статті 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (щодо підстав закриття оперативно-розшукових справ);
- 2) № 2555 від 06.04.2015 р. «Про внесення змін до законів України, що регулюють оперативно-розшукову та контррозвідувальну діяльність»;
- 3) № 2804 від 12.05.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України повноважень на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності»;
- 4) № 2024а від 04.06.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах»;
- 5) № 2292а від 06.07.2015 р. «Про внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо підрозділів, які провадять оперативно-розшукову діяльність»;
- 6) № 4778 від 03.06.2016 р. «Про оперативно-розшукову діяльність»;
- 7) № 6284 від 04.04.2017 р. «Про оперативно-розшукову діяльність».

За результатами встановлено, що п'ять із указаних проектів містили пропозиції вдосконалення чинного ЗУ «Про ОРД» в окремих питаннях (№ 2153 від 17.02.2015 р.; № 2555 від 06.04.2015 р.; № 2804 від 12.05.2015 р.; № 2024а від 04.06.2015 р.; № 2292а від 06.07.2015 р.). Два – цілісні тексти нового ЗУ «Про ОРД» (№ 4778 від 03.06.2016 р.; № 6284 від 04.04.2017 р.).

Два з указаних законопроектів було знято з розгляду (№ 2153 від 17.02.2015 р.; № 2555 від 06.04.2015 р.). Два – відхилено та знято з розгляду (№ 2804 від 12.05.2015 р.; № 4778 від 03.06.2016 р.). Один – опрацьовується в комітеті (№ 2024а від 04.06.2015 р.). Два – очікує розгляду (№ 2292а від 06.07.2015 р.; № 6284 від 04.04.2017 р.).

Із урахуванням наведеного, зроблено висновки про достатню ефективність роботи парламенту в цьому напрямку.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність; законотворчість; законопроект; Закон України; Верховна Рада України; Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Із перших років після відновлення Україною своєї незалежності окремі вчені та їхні колективи приділяли прискіпливу увагу питанням нормативного врегулювання оперативно-розшукової діяльності. Результатом було прийняття в 1992 році Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Чинний донині даний нормативно-правовий акт вірою та правдою працює третє десятиліття. Разом із тим, у сучасних умовах він об'єктивно має всі ознаки не лише морального старіння, а й ознаки невідповідності існуючим суспільним та правовим реаліям. Особливо ця невідповідність актуалізувалася протягом останніх п'яти років. Така ситуація обґрунтовує необхідність кардинальних змін, досягнення яких шляхом внесення змін до чинного ЗУ «Про ОРД» видається недоцільним, що зумовлює потребу в новому законодавчому акті. Слід зазначити, що Верховна Рада України VIII скликання приділяє значну увагу розв'язанню цих питань, що виразилося не лише в розробленні змін і доповнень до чинного закону, а й у розробці нових цілісних законопроектів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій на які опирається автор. На даний час у базі законопроектів веб-порталу Верховної Ради України маємо п'ять зареєстрованих законопроектів, під час розробки яких законотворцем ставилася мета покращити чинний ЗУ «Про ОРД», і два законопроекти, які передбачають повністю нову законодавчу конструкцію даного нормативно-правового акту. Із приводу вказаних проектів законів свою думку висловлювали представники різних науково-дослідних установ, колективи авторів і окремі дослідники. Серед них: В. В. Дараган, В. В. Єфімов, С. М. Мороз, Д. Б. Санакоєв, А. В. Федотенко, Д. В. Чижиченко, І. Р. Шинкаренко та інші вчені-криміналісти.

Мета статті. Метою статті є аналіз законодавчих ініціатив суб'єктів законотворчої діяльності Верховної Ради України VIII скликання, присвячених регулюванню оперативно-розшукової діяльності.

Виклад основних результатів дослідження. Як зазначалося вище, на веб-порталі ВРУ знаходимо сім законопроектів окресленої нами тематики. Це (наводимо їх у переліку не за номером, а за хронологією реєстрації):

1) № 2153 від 17.02.2015 р. «Про внесення змін до статті 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (щодо підстав закриття оперативно-розшукових справ)»;

2) № 2555 від 06.04.2015 р. «Про внесення змін до законів України, що регулюють оперативно-розшукову та контррозвідувальну діяльність»;

3) № 2804 від 12.05.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України повноважень на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності»;

4) № 2024а від 04.06.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах»;

5) № 2292а від 06.07.2015 р. «Про внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо підрозділів, які провадять оперативно-розшукову діяльність»;

6) № 4778 від 03.06.2016 р. «Про оперативно-розшукову діяльність»;

7) № 6284 від 04.04.2017 р. «Про оперативно-розшукову діяльність».

Проект закону № 2153 мав першу та доопрацьовану редакцію. У ньому пропонувалося внести зміни до ст. 9-2 в частині підстав закриття оперативно-розшукових справ. У пояснювальній записці до першої редакції його автор наголошував, що він пропонує врегулювати порядок закриття оперативно-розшукових справ та чітко розмежувати проведення негласних розшукових дій в рамках ОРД та НСРД. Для цього було запропоновано вилучити з чинної на той час редакції ч. 1 ст. 9-2 ЗУ «Про ОРД» пункт 2, який визначав підставою закриття ОРС набрання законної сили вироком або ухвалою суду; та пункт 3, який передбачав таку можливість у випадку закриття кримінального

провадження слідчим, прокурором або судом. На заміну суб'єкт законодавчої ініціативи пропонував інший за змістом пункт 2 ч. 1 ст. 9-2 вказаного закону: використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності, як приводів та підстав для початку досудового розслідування.

Отримавши обґрунтовані зауваження та застереження щодо можливої реалізації вищеописаної ініціативи, 27.07.2015 р. даний проект закону було відкликано. Натомість, уже 20.08.2015 р. парламентом було одержано доопрацьований законопроект, у тексті якого пропонувалося пункт 2 ч. 1 ст. 9-2 у новій редакції. У ньому підставою для закриття ОРС визначалося використання матеріалів оперативно-розшукової справи для початку досудового розслідування стосовно особи, на яку велася ця справа. Наявні ж пункти 2–9 із урахуванням вказаного пропонувалося вважати пунктами 3–10.

Цікавими видаються зауваження, висловлені до цього законопроекту Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України. Серед них застереження про неможливість проведення в разі закриття ОРС після початку досудового розслідування заходів, спрямованих на встановлення інших осіб, які підозрюються у вчиненні злочину у співучасті, або для їх розшуку, а також зауваження щодо некоректності пропонованої редакції вищенаведеного пункту 2. Повністю підтримуємо думку В. П. Попович, що тут коректніше було б вести мову про початок досудового розслідування на підставі матеріалів оперативно-розшукової діяльності, зібраних у межах відповідної оперативно-розшукової справи.

До слова, ГНЕУ 03.12.2015 р. рекомендувало за результатами розгляду в першому читанні повернути даний законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. 19.05.2016 р. проект було відкликано.

Повторив долю вказаного законопроекту й проект № 2555 від 06.04.2015 р., який уже 02.09.2015 р. був відкликаний. Ним пропонувалося внести ряд змін і доповнень у Закони України «Про контррозвідальну діяльність» і «Про оперативно-розшукову діяльність». Що стосується останнього, то в тексті ч. 4 ст. 8 пропонувалося поширити можливість

здійснення заходів, визначених у частині першій цієї статті, лише за ухвалою слідчого судді без розголошення третій стороні, а заходів, що не потребують дозволу слідчого судді, – без повідомлення прокурора, на запобігання і припинення терористичних актів, розвідувально-підривних посягань спецслужб іноземних держав, організацій та окремих осіб на державну безпеку України. Як пам'ятаємо, ч. 4 ст. 8 ЗУ «Про ОРД» передбачала на той момент можливість здійснення вказаних заходів без розголошення третій стороні та без повідомлення прокурора виключно з метою отримання розвідувальної інформації для забезпечення зовнішньої безпеки України. Отже, сумнівність запропонованих доповнень очевидна, як із огляду невизначеності пропонованої термінології, так і з урахуванням можливих необґрунтованих обмежень прав і свобод людини під приводом запобігання та припинення виділених авторами законопроекту діянь.

Проектом закону № 2804 від 12.05.2015 р. серед іншого пропонувалося розширити перелік підрозділів, які уповноважені здійснювати оперативно-розшукову діяльність (ст. 5 ЗУ «Про ОРД»), оперативно-розшуковими підрозділами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. На думку авторів законопроекту надання таких повноважень ВСП у ЗСУ дало б можливість проводити її підрозділам заходів щодо:

розшуку та затримання військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, які самовільно залишили військові частини чи місця служби або не з'явилися в строк без поважних причин на військову службу, а також тих, які переховуються від органів досудового розслідування або суду, чи засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання;

запобігання диверсійним проявам і терористичним актам на військових об'єктах;

розшуку вогнепальної зброї, бойових припасів до неї або вибухових речовин, викрадених або втрачених у військових частинах.

Разом із цим, у проекті не визначався розподіл повноважень у здійсненні вказаних діянь між ВСП у ЗСУ, Нацполіцією, СБУ, а також розвідувальним органом Міністерства оборони України, який фігурує у ст. 5 ЗУ «Про ОРД» як суб'єкт здійснення оперативно-розшукової діяльності. У результаті, незважаючи на цілком позитивний відгук ГНЕУ, і доопрацювання вказаного проекту закону в Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, 02.06.2015 р. даний акт не був прийнятий парламентом.

Відповідно до таблиці проходження, до сьогодні перебуває на ознайомленні в головному комітеті проект закону № 2024а від 04.06.2015 р., який, серед іншого, пропонує врегулювати окремі питання здійснення ОРД в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах, а також розмежувати права оперативних підрозділів при здійсненні пошукових заходів і оперативно-розшукових, при проведенні яких здійснюється тимчасове обмеження прав та свобод громадян; у тексті окремої статті окреслити правовий режим фінансового забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

06.07.2015 р. було зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо підрозділів, які провадять оперативно-розшукову діяльність», який отримав реєстраційний номер 2292а. Даний законопроект було розроблено через реорганізацію Міністерства доходів і зборів України з метою узгодження положень ЗУ «Про ОРД» з іншими актами законодавства у зв'язку з утворенням Державної фіскальної служби України, а також визначення законодавчих умов здійснення оперативно-розшукової діяльності органами Державної фіскальної служби України. Для досягнення вказаної цілі пропонувалося у статтях 5, 7, 8, 9, 9-1 ЗУ «Про ОРД» замінити згадку «органів доходів і зборів» на формулювання «центрального орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику та політику у сфері державної митної справи, та його територіальні органи».

За результатами розгляду вказаного законопроекту в головному комітеті було вручено його подання про розгляд із рекомендацією Верховній Раді

України прийняти його за основу та в цілому в першому читанні. ГНЕУ Апарату ВРУ з урахуванням висловлених зауважень також зробило узагальнюючий висновок про можливість прийняття вказаного законопроекту за основу. На даний момент цей документ очікує розгляду.

Усі вищенаведені законопроекти були покликані доопрацювати або виправити окремі моменти в тексті закону, першим, так би мовити, глобальним проектом нового Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» став проект № 4778 від 03.06.2016 р. Із метою реалізації вказаних завдань проектом Закону передбачалося визначення основних термінів, які використовувалися в ньому. У розділі 1 «Загальні положення» наводилася дефініція оперативно-розшукової діяльності. Нею пропонувалося визначити систему гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

Розкривалися завдання оперативно-розшукової діяльності, серед яких:

1) пошук і фіксація фактичних даних про протиправну діяльність осіб (груп осіб) з метою:

забезпечення прав і свобод людини, захисту безпеки суспільства та держави;

виявлення, запобігання і припинення кримінальних правопорушень;

розшуку осіб, які вчинили кримінальні правопорушення;

встановлення місцезнаходження безвісно зниклих осіб;

встановлення анкетних даних невпізнаних осіб;

забезпечення здійснення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час кримінального провадження; супроводження негласного розслідування під час кримінального провадження;

протидії розвідувально-підривній діяльності спецслужб іноземних держав та організацій;

забезпечення діяльності правоохоронних органів та осіб, які сприяють оперативно-розшуковій діяльності на підставах, передбачених законодавством України;

2) отримання інформації про правопорушення, які не є кримінальними, встановлення яких сприяє вирішенню завдань протидії злочинності;

3) отримання інформації про факти та обставини, що не мають ознак кримінального правопорушення, проте, відповідно до законодавства України, потребують перевірки.

Визначалися принципи, на яких повинна ґрунтуватися оперативно-розшукова діяльність:

законність;

дотримання прав і свобод людини;

наступальність;

конспіративність;

поєднання гласних і негласних заходів;

взаємодія з державними органами, населенням, неурядовими або громадськими організаціями;

відповідність та адекватність використання оперативно-розшукових заходів ступеню суспільної небезпечності протиправної діяльності.

У розділі 2 визначалися актуальні на той час підрозділи, уповноважені на здійснення оперативно-розшукової діяльності, їхні обов'язки та права, межі повноважень, інформаційне забезпечення ОРД.

Пропонувалося надати можливість здійснення ОРД:

1) Державному бюро розслідувань;

2) Державній прикордонній службі України;

3) Національному антикорупційному бюро України;

4) Національній поліції;

5) відповідним органам доходів і зборів;

6) відповідним органам і установам виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної пенітенціарної служби України;

7) розвідувальному органу Міністерства оборони України;

8) Службі безпеки України;

9) Службі зовнішньої розвідки України;

10) управлінню державної охорони.

Також пропонувалося заборонити проведення оперативно-розшукової діяльності підрозділам інших міністерств, відомств, громадським, приватним організаціям або особам. У цьому можна було побачити своєрідну законодавчу відповідь на окремі пропозиції до проекту закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність».

У проекті Закону визначався вичерпний перелік підстав проведення оперативно-розшукової діяльності, доволі чітко визначалися самі оперативно-розшукові заходи та порядок їхнього здійснення, вимоги до документального оформлення.

Розділ 3 законопроекту було присвячено оперативно-розшуковому провадженню. Визначено стадії ОРД, строки ведення оперативно-розшукових справ, їхнє закриття, використання матеріалів, отриманих у результаті оперативно-розшукової діяльності.

У проекті Закону відображалися також і питання контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. Наголошувалося, що державний контроль за оперативно-розшуковою діяльністю становить правовий механізм функціонально реалізованих уповноваженими органами та їх посадовими особами напрямків діяльності, що забезпечують дотримання законів, прав та інтересів учасників цієї сфери суспільних відносин. Пропонувалося, що державний контроль за ОРД буде здійснюватися у формі позавідомчого та відомчого контролю.

Передбачалася також можливість і форми парламентського, судового та громадського контролю за ОРД.

Окрему увагу в тексті законопроекту присвячено прокурорському нагляду за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Визначалися суб'єкти прокурорського нагляду, його предмет, межі компетенції прокурорів у цій сфері.

Проектом Закону значна увага приділялася питанням здійснення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій

оперативними підрозділами під час кримінального провадження; оперативно-розшуковому супроводженню кримінального провадження; питанням використання відповідних матеріалів, отриманих у результаті здійснення цих заходів, у кримінальному провадженні.

Указаний законопроект викликав зацікавленість і з боку вчених, і з боку практичних працівників, пропозиції зі своїм баченням надходили від органів, які фігурували в проекті, від науково-дослідних установ і навчальних закладів, окремих громадських організацій. Ураховуючи складність царини правового регулювання потенційного закону, ГНЕУ висловило до нього ряд слухних пропозицій та зауважень, зазначивши, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Утім, головний комітет висловився за можливість і доцільність прийняття даного законопроекту в першому читанні з подальшим доопрацюванням до другого читання. Утім, під час голосування 15.11.2016 р. проект було відхилено та знято з розгляду.

Наступним результатом кропіткої законопроектної роботи Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності став проект Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» реєстр. № 6284 від 04.04.2017 р. У цілому слід зазначити, що він ураховував позитивні напрацювання проекту закону № 4778 та окремі побажання та зауваження, висловлені щодо нього. При цьому, завдячуючи логічній виваженій структурі, запропонованій авторами, потенційний закон набуває вигляду, скоріш, оперативно-розшукового кодексу, відповідаючи сучасним запитам і вимогам до нормативно-правових актів такого рівня та обсягу правового регулювання.

Низку зауважень і пропозицій до вказаного законопроекту надали Генеральна прокуратура, Служба безпеки України, Державна фіскальна служба України, Міністерство оборони України, підтримавши в цілому необхідність оновлення законодавства про оперативно-розшукову діяльність. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України запропонувало

законопроект повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Утім, головний комітет на своєму засіданні вирішив рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (реєстр. № 6284). Вказане подання Комітету було надано 25.05.2017 р., тобто, менше ніж через два місяці після. На даний момент за даними таблиці проходження законопроект очікує розгляду.

Висновки. Як бачимо з вищевикладеного, Верховна Рада України VIII скликання приділяла достатню увагу у своїй законотворчій діяльності питанням врегулювання окремих моментів оперативно-розшукової діяльності. Усього за час каденції було подано на реєстрацію та зареєстровано сім законопроектів, які стосувалися розвитку та вдосконалення законодавства у царині оперативно-розшукової діяльності. П'ять із указаних проектів містили пропозиції вдосконалення чинного ЗУ «Про ОРД» в окремих питаннях (№ 2153 від 17.02.2015 р. «Про внесення змін до статті 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (щодо підстав закриття оперативно-розшукових справ)»; № 2555 від 06.04.2015 р. «Про внесення змін до законів України, що регулюють оперативно-розшукову та контррозвідувальну діяльність»; № 2804 від 12.05.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України повноважень на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності»; № 2024а від 04.06.2015 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах»; № 2292а від 06.07.2015 р. «Про внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо підрозділів, які провадять оперативно-розшукову діяльність»). Два – цілісні тексти нового ЗУ «Про ОРД» (№ 4778 від 03.06.2016 р.; № 6284 від 04.04.2017 р.).

Два з указаних законопроектів було знято з розгляду (№ 2153 від 17.02.2015 р.; № 2555 від 06.04.2015 р.;). Два – відхилено та знято з розгляду (№ 2804 від 12.05.2015 р.; № 4778 від 03.06.2016 р.). Один – опрацьовується в комітеті (№ 2024а від 04.06.2015 р.). Два – очікує розгляду (№ 2292 а від 06.07.2015 р.; № 6284 від 04.04.2017 р.).

Разом із тим, слід зазначити, що з урахуванням часу, з якого законопроекти № 2292а та № 6284 очікують розгляду, можна прогнозувати, що вони навряд чи будуть розглянуті до кінця каденції Верховної Ради України VIII скликання.

Список використаних джерел

1. Проект Закону України «Про внесення змін до статті 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (щодо підстав закриття оперативно-розшукових справ)» № 2153 від 17.02.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=54075
2. Проект Закону України «Про внесення змін до законів України, що регулюють оперативно-розшукову та контррозвідувальну діяльність» № 2555 від 06.04.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54666
3. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України повноважень на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності» № 2804 від 12.05.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55055
4. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оперативно-розшукової діяльності в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах» № 2024а від 04.06.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=2024%D0%B0&skl=9
5. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо підрозділів, які провадять оперативно-розшукову діяльність» № 2292 від 06.07.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=2292%D0%B0&skl=9
6. Проект Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» № 4778 від 03.06.2016 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59321.
7. Проект Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» № 6284 від 04.04.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61497
8. Проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» № 3726 від 28.12.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57580

Гнетнев М., Билецкий В., Басалык С. Законодательное внимание к оперативно-розыскной деятельности со стороны Верховной Рады Украины VIII созыва

В статье осуществляется обзор и краткий анализ законопроектов, которые разрабатывались Верховной Радой Украины VIII созыва в период с февраля 2015 году до сегодняшнего дня.

Рассмотрены такие законопроекты (по хронологии регистрации):

1) № 2153 от 17.02.2015 г. «О внесении изменений в статью 9–2 Закона Украины «Об оперативно-розыскной деятельности» (относительно оснований закрытия оперативно-розыскных дел)»;

2) № 2555 от 06.04.2015 г. «О внесении изменений в законы Украины, регулирующие оперативно-розыскную и контрразведывательную деятельность»;

3) № 2804 от 12.05.2015 г. «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно предоставления органам Военной службы правопорядка в Вооруженных Силах Украины полномочий на осуществление досудебного расследования уголовных правонарушений и осуществления оперативно-розыскной деятельности»;

4) № 2024 от 04.06.2015 г. «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно оперативно-розыскной деятельности в органах и учреждениях исполнения наказаний, следственных изоляторах»;

5) № 2292 от 06.07.2015 г. «О внесении изменений в Закон Украины «Об оперативно-розыскной деятельности» по подразделений, осуществляющих оперативно-розыскной деятельности»;

6) № 4778 от 03.06.2016 г. «Об оперативно-розыскной деятельности»;

7) № 6284 от 04.04.2017 г. «Об оперативно-розыскной деятельности».

По результатам установлено, что пять из указанных проектов содержали предложения совершенствования действующего Закона Украины «Об ОРД» в отдельных вопросах (№ 2153 от 17.02.2015 г.; № 2555 от 06.04.2015 г.; № 2804 от 12.05.2015 г.; № 2024 от 04.06.2015 г.; № 2292 от 06.07.2015 г.). Два – цельные тексты нового Закона Украины «Об ОРД» (№ 4778 от 03.06.2016 г.; № 6284 от 04.04.2017 г.).

Два из указанных законопроектов был снят с рассмотрения (№ 2153 от 17.02.2015 г.; № 2555 от 06.04.2015 г.). Два - отклонены и сняты с рассмотрения (№ 2804 от 12.05.2015 г.; № 4778 от 03.06.2016 г.). Один - прорабатывается в комитете (№ 2024 от 04.06.2015 г.). Два – ожидает рассмотрения (№ 2292 от 06.07.2015 г.; № 6284 от 04.04.2017 г.).

С учетом изложенного, сделаны выводы о достаточной эффективности работы парламента в этом направлении.

Ключевые слова: оперативно-розыскная деятельность; законотворчество; законопроект; Закон Украины; Верховная рада Украины; Комитет Верховной Рады Украины по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности.

Gnietniev M., Biletskyi V., Basalik S. Legislative Attention to Operational-Search Activity from the Side Verkhovna Rada of Ukraine VIII Convocation

The article provides a review and brief analysis of the bills that were developed by the Verkhovna Rada of Ukraine of the VIII convocation in the period from February 2015 to the present day.

Considered such bills (according to the chronology of registration):

1) No. 2153 of February 17, 2015, “About Amendments to Article 9-2 of the Law of Ukraine “About Operational-Search Activity” (regarding the grounds for closing operational-search cases)”;

2) No. 2555 of April 6, 2015, “About Amendments to the Laws of Ukraine Regulating Operational-Search and Counterintelligence Activities”;

3) No. 2804 of May 12, 2015, “About Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine regarding the provision of the law enforcement bodies in the Armed Forces of Ukraine with powers to carry out pre-trial investigation of criminal offenses and conduct operational search activities”;

4) No. 2024a of June 4, 2015, “About Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning Operational-Search Activity in the Penitentiary Institutions and Institutions, Investigation Isolators”;

5) No. 2292a of July 6, 2015, “About Amendments to the Law of Ukraine “About Operational-Search Activity” for divisions engaged in operational-search activity”;

6) No. 4778 of June 03.2016, “About Operational-Search activities”;

7) No. 6284 of April 04.2017, “About Operational-Search activities”.

According to the results, it was established that five of the indicated projects contained proposals for improving the current Law of Ukraine “About Operational-Search activities” in certain issues (No. 2153 of February 17, 2015; No. 2555 of April 6, 2015; No. 2804 of May 12.2015; No. 2024a of June 4, 2015; No. 2292a of July 6, 2015). Two of the bills whole texts of the new Law of Ukraine “About Operational-Search activities” (No. 4778 of June 03.2016; No. 6284 of April 04.2017).

Two of the indicated bills were removed from consideration (No. 2153 of February 17, 2015; No. 2555 of April 6, 2015). Two of the bills were rejected and withdrawn from consideration (No. 2804 of May 12.2015; No. 4778 of June 03.2016). One of the bills is being worked out in the committee (No. 2024a of June 4, 2015). Two of the bills are awaiting consideration (No. 2292a of July 6, 2015; No. 6284 of April 04.2017).

In view of the above, conclusions were drawn on the sufficient effectiveness of the work of the parliament in this direction.

Key words: operational-search activity; lawmaking; bill; Law of Ukraine; Verkhovna Rada of Ukraine; Committee of the Verkhovna Rada of Ukraine on Legislative Support of Law Enforcement.